

כיצד לרפד בסככות ?

חבילות הקש אין אנו זורקים לתוך הסככה אלא פוחתים על העגלה וממנה משליכים לתוך הסככה אניצים אניצים שמתפזרים יפה תוך כדי השלכת. השטח שהננו מרפדים מדי יום ביומו הוא ברוחב של שלושה מטר — כדי אורך העמדה של פרה מהאיבוס ואחורה. אחת לשבוע הננו מרפדים את החלק הנותר של הסככה כלומר את ארבעת המטרים שלפני הגדר. לפני שמרפדים עוברים בקלשון לאורך כל הסככה ומיישרים את כל הגבנונים שנוצרו בסככה עקב דריכת הפרות. בשיטת ריפוד זו אנו מפזרים ביום לכל פרה כ־3 עד $4\frac{1}{2}$ קילו קש בקיץ וכ־5 עד $5\frac{1}{2}$ קילו בחורף.

את הזבל מתוך הסככה יש להוציא אחת ל־2 עד $2\frac{1}{2}$ חודשים בחורף ואחת ל־3 חודשים בקיץ. תוך הקפדה על שיטת ריפוד זו בסככה וטיפול כנ"ל בחצרות הסככה הסתפקנו ב־2 טון קש לפרה בשנה. הנקיון בסככה השביענו רצון בהחלט. עלי להעיר עוד כי במשך כל השנה האחרונה לא יצאו הפרות למרעה כלל והחזקו כל הזמן בסככות ובחצרות.

בעבודת הריפוד בסככה (מוחקות בה 120 פרות חולבות) הננו משקיעים בכל יום שעה ורבע עד שעה וחצי. להובלת הרפד הננו משתמשים בעגלה רתומה לסוס אחד; המרחק מערימת הקש או מהמתבנים עד הסככה הוא כ־100 מטר.

בניקוי חצר הסככה (אחת ליומיים) במגרד הננו משקיעים כ־15—20 דקות. גודל החצר — 15×25 מטר.

אסיים:

שני הדברים הקובעים את הצלחת שיטת ריפוד זו וקימוץ כה רב בקש הם: ריפוד יומיומי ופיזור קפדני של הקש כדי לנצל במלואו את כושר הספיגה של הרפד וניקוי חצרות מדי ירמיים המאפשר הוצאת הפרות החוצה גם בחורף ביום ובלילה.

עמנואל לין

משמר העמק, אוקטובר 1959

הפולמוס שמתנהל בעתונות החקלאית שלנו בענין רפוד הסככות לאור המחסור בקש, מעיד כי אכן בעיה זו החריפה בשנים האחרונות. ואין זה מחמת הבצורת בלבד שפקדה השנה באופן חלקי או מלא אזורים שונים בארץ. צמצום מזרע דגני החורף — גם הוא מקשה במידת מה על הספקת הרפד לסככות, אולם על אף עובדה זו מצויים במשקים רבים כמויות גדולות של חומרי רפד, כגון גבעולי סורגום וחירס. הצרה היא שאין המשקים מתפנים לאיסוף חומרי רפד אלה ועם התקרב עונת הזריעה שורפים אותם בשדר תיהם. אף על פי כן טרם הגיע הזמן להציע תחליף לסככות כפי שעשה זאת ד"ר וולקני; ואין להעלות על הדעת שיימצא משק אשר יסכים למבני רפת בצורתם הישנה לאחר שנהנה מהסככות ומכל הנוחיות הרבה לפרות ומן החסכון הרב בימי עבודה. ואם כך הוא המצב נשאלת השאלה כיצד לשמור על הנקיון בסככות כשלא שותנו כמויות מצומצמות של קש לרפד?

לדעתי ניתן להשיב זאת בשתי דרכים אלו: 1. נקיטת שיטות ריפוד וטיפול תכליתיות בסככה.

2. טיפול מיוחד בחצרות הסככות.

טיפול בחצרות הסככות

אדמת החצרות אצלנו (משמר העמק) היא מסוג אדמת עמק יזרעאל הרגילה. פני השטח הם משופעים במקצת ועם רדת הגשמים כולאים את הפרות בפנים הסככה. כשנפסק הגשם עוברים עם מגרד (סקריפר) קטן, רתום לסוס, ומורידים את השכבה העליונה של זבל חצרות רטוב. לאחר זה החצר מתיבשת מהר ואפשר להוציא את הפרות החוצה בכל שעות היממה. כך אנו נהגים עד בוא גשם חדש, אולם הצלחת שיטה זו מותנית בניקוי החצרות אחת ליומיים באופן קבוע ובצורה יסודית.

ביצוע הריפוד בסככה

מרפדים בסככה מדי יום ביומו, ולא אחת ל־3—4 ימים, כפי שנהוג במשקים רבים. את